

Onderwerp Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 36 RvO Partij Voor de
Vrijheid (PVV) en de Stadspartij 100% voor Groningen over noodklok
Geestelijke Gezondheidszorg

Ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	1	Ons kenmerk	9831-2024
Datum	7-2-2024	Uw brief van		Uw kenmerk	-

Geachte lezer,

Hierbij doen wij u toekomen ons antwoord op de, door mevrouw K. Blauw van de Partij Voor de Vrijheid (PVV) en mevrouw Y. Menger van de Stadspartij 100% voor Groningen, gestelde vragen ex art. 36 RvO over noodklok Geestelijke Gezondheidszorg. De brief van de vragensteller(s) treft u als bijlage aan.

De PVV en Stadspartij 100% voor Groningen geven aan kennis te hebben genomen van een brief vanuit belangenorganisaties, waarin oplossingen worden benoemd om verdere achteruitgang van de GGZ sector te voorkomen. Eveneens geven ze aan zorgen te hebben over de wachtlijsten, voor met name de SGGZ, in Groningen. Er wordt benoemd dat steeds meer mensen met onbegrepen gedrag zich zonder adequate hulp in de samenleving moeten zien te redden en dat lichte psychische klachten, als gevolg van de wachttijden, complex of specialistisch kunnen worden. Beide fracties zien dit ook terug in de maatschappij en ook aan de financiële problemen van de zorg.

Beantwoording van de vragen

1. Is de ernst van de situatie bij het college bekend en wat gaat de gemeente Groningen op korte termijn doen aan dit toch wel problematische GGZ infarct?

Ja. Wij zijn ons bewust van het dreigende zorginfarct van de GGZ en de urgentie tot handelen die dit met zich meebrengt. We delen uw zorgen over problematiek rondom mentale kwetsbaarheid en mensen met onbegrepen gedrag en zijn hierover in gesprek met het netwerk. Wij proberen samen met het netwerk vanuit diverse projecten en programma's (zie overzicht op volgel 3) een zo optimaal en maximaal mogelijke inzet te plegen, zowel via formele als ook informele lijnen.

2. Welke van de problemen heeft de gemeente direct of indirect invloed op?

Door regionale en lokale inzet (programma's en interventies) op psychische kwetsbaarheid en mentale gezondheid en de aanpak personen met onbegrepen gedrag al dan niet met een veiligheidsrisico, proberen wij zoveel mogelijk invloed uit te oefenen. De gemeente wil haar rol in preventie en herstel- en netwerkgerichte aanpakken en domeinoverstijgende samenwerkingen versterken ten behoeve van behoud en/of herstel van maatschappelijk functioneren. Tegelijkertijd zien ook wij de maatschappelijke problematiek en daarmee psychische kwetsbaarheid toenemen. Het college wil daarom ook vanuit de regionale samenwerking, het G40 stedelijke netwerk en de VNG de zorg en urgentie adresseren en in gezamenlijkheid op zoek naar een oplossing voor deze problematiek.

3. Bent u het met ons eens dat er heel snel wat moet gebeuren anders de gevolgen niet meer te overzien zijn, zowel voor de mentale samenleving als de zorg financiën?

Ja. Hoewel we als gemeente beperkte invloed hebben, (h)erkennen we de, onverminderd hoge, urgentie die dit probleem met zich meebrengt en spannen we ons samen met het medische domein maximaal in om de instroom tegen te gaan. Dit is dan ook de reden dat we hierin, samen met onze netwerkpartners, zowel lokaal als regionaal actief participeren en investeren.

4. Met name in de SGGZ schijnen grote wachtlijsten te zijn door het te kort aan goede specialisten. Kan de gemeente analyse geven van de problemen binnen het Groningse zorglandschap die de wachtlijsten veroorzaken? Zo niet, bent u bereid om dit te onderzoeken?

De problemen in Groningen zijn afhankelijk van meerdere factoren; het [regiobeeld Provincie Groningen](#)¹ geeft hiervan een duiding. Steeds meer mensen doen een beroep op de GGZ en dat is, gegeven de huidige inrichting, het huidige aanbod van voorzieningen (minder beschikbare GGZ-zorg in Ommelanden) en (oplopende) personele capaciteitsproblematiek niet mogelijk. Personeelstekorten in de GGZ zijn het grootst in Oost-Groningen, terwijl het percentage EPA-patiënten (Ernstige Psychiatrische Problematiek) daar, naast de gemeente Groningen, ook groot is.

Nu Lentis heeft aangegeven te stoppen met aanbieden van basis GGZ is het noodzakelijk om (nog) strakker in het netwerk te gaan samenwerken, zodat de behandelduur zo kort mogelijk kan worden gehouden. We zetten daarbij in op het verkleinen van gezondheidsverschillen in de regio, het beter verdelen van de schaarse menskracht, het normaliseren, demedicaliseren en collectivieren van het zorg- en preventie-aanbod.

Ook staat de informele hulp onder druk: het mantelzorgerspotentieel neemt af en de druk neemt toe². Daarnaast is een oorzaak van wachtlijsten de medicalisering van problemen (zoals slaapklachten en ADHD) in onze samenleving. De instroom van

¹ Het Regiobeeld Provincie Groningen wordt uw raad in een later stadium aangeboden.

² Bron: [Regiobeeld Provincie Groningen](#), versie 10072023

Volgvel 2

patiënten in de GGZ is daarmee groter geworden. Mede daardoor is er minder capaciteit voor mensen met zeer complexe psychiatrische problematiek. Verder leeft in onze samenleving het beeld dat iemand de GGZ pas kan verlaten als alle (ziekte)symptomen verdwenen zijn, voor het geval er een terugval komt. En zelfs als alle symptomen verdwenen zijn, blijft iemand soms nog in behandeling. Dit belemmert de uitstroom.

5. Is het college bereid om prioriteiten te stellen binnen haar zorgdomein en zo ja, welke prioriteiten zijn dit? En waarom zou u deze keuze maken?

Zie beantwoording vraag 1 en 2.

Tot slot benadrukken wij nogmaals de complexiteit van dit probleem, de maatschappelijke onrust, en daarmee de urgentie die dit mee zich meebrengt, te (h)erkennen. Naast dat we graag hierover met uw raad in gesprek gaan, blijven we de problematiek zowel regionaal als landelijk agenderen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Overzicht programma's en interventies rondom mentale gezondheid, psychische kwetsbaarheid en/of onbegrepen gedrag (al dan niet met veiligheidsrisico)

Wij proberen een zo optimaal en maximaal mogelijke inzet te plegen. In sommige gevallen wordt bij complexe individuele casuïstiek actief het ministerie benadert om de problematiek (en de daarbij behorende dilemma's) onder de aandacht brengen. In het bijzonder het gebrek aan (passende) plekken en de obstakels rondom integraal- en domeinoverstijgend werken en financieren worden hierbij geregeld benadrukt en bijvoorbeeld ook benoemd tijdens werkbezoeken van bewindslieden aan onze provincie/gemeente. Samen met het netwerk plegen wij vanuit diverse projecten en programma's veel regionale en lokale inzet op deze problematiek.

Regionaal niveau

Het regioplan Mentale Gezondheid als onderdeel van het brede IZA Regioplan, omvat onze plannen voor de komende jaren om de mentale gezondheid van Groningers te verbeteren en de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Daarnaast wordt dit jaar gestart met het formuleren van (hernieuwde) visies, vragen, behoeften, oplossingsrichtingen formuleren en samenwerkingsverbanden versterken rondom onbegrepen gedrag. In de update Zorg en Veiligheid, die wij uw raad 13-12-2023 deden toekomen, gaven wij u reeds een overzicht in de ontwikkelingen en interventies die onder meer worden ingezet in de aanpak personen met onbegrepen gedrag. Daarnaast geeft onderstaande lijst een beeld van de regionale programma's en interventies rondom deze problematiek:

- [Regioplan mentale gezondheid](#)³;
- [Regiovisie 'Gezonde Groninger, Gezonde Zorg'](#);
- Platform Mentaal Gezond Groningen;
- (voormalig) [Meerjarenprogramma voor psychisch kwetsbare personen](#);
- Regionale taskforce wachttijden GGZ;
- Regionale Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag Groningen;
- Regionale beslisboom en zorgroutes voor acute en niet-acute situaties;
- Psycholance voor passend en humaan vervoer;
- Crisisbeoordelingslocatie (CBL) bij Lentis;
- 24/7 telefonische consultatie van een verslavingsarts van VNN;
- Meldpunt Zorgwekkend gedrag en het Meldpunt Wvggz;
- 'Sterk Netwerk Veiligheidsregio Groningen'; domeinoverstijgende netwerksamenwerking rondom situaties van onbegrepen gedrag en complexe problematiek.

Lokaal niveau

Lokale projecten in de Gemeente Groningen richten zich op (door)ontwikkeling en implementatie van duurzame samenwerkingsvormen en/of interventies voor het leveren van zorg en ondersteuning rondom acute én niet-acute meldingen van onbegrepen gedrag in de meldkamer of op straat. Inzet wordt gepleegd op een goede inrichting van het sociaal domein en het verstevigen van het (generieke) preventieve aanbod voor mensen met mentale gezondheidsvraagstukken. Vanuit het sociaal domein en openbare orde en veiligheid wordt gezamenlijk gewerkt aan het verbeteren

³ Het Regioplan mentale gezondheid wordt uw raad nog aangeboden. In 2024 wordt het omgezet naar een uitvoeringsplan.

Volgvel 4

van netwerksamenwerking op het gebied van Zorg en Veiligheid en het vinden van de juiste balans in de diverse aanpakken tussen preventief en repressief optreden.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Vroegsignaleringsoverleg tussen politie, meldpunt Overlast & Zorg en Lentis;
- Herstelacademie Groningen waarvan inwoners voor-, tijdens en na of zelfs zonder GGZ/Verslavingsbehandeling gebruik kunnen maken. Deze aanpak beoogt bij te dragen aan de gewenste verschuiving van het gemedicaliseerde denken naar meer eigen regie, positieve gezondheid en leren omgaan met eigen problematiek en situatie (herstelvisie). Hierdoor komen mensen minder snel in de GGZ terecht en is er meer capaciteit voor zwaardere problematiek.
- Samen voor Herstel: een aanpak rondom herstel van psychische kwetsbaarheid waarbij gewerkt wordt vanuit een door betrokkene zelf gevormde steungroep die bestaat uit familie, naasten en professionals.
- Pilot met inzet van een ondersteuner sociaal domein in de huisartsenpraktijk om meer aansluiting tussen medisch en sociaal domein te bewerkstelligen en de juiste zorg op de juiste plek te realiseren (wordt doorontwikkeld naar Welzijn op Recept).
- Ontwikkeling van een respijthuis in de gemeente Groningen: een laagdrempelige logeerkamer voor een kort verblijf ter voorkoming van crisis of opname om, op basis van elementen als ervaringsdeskundigheid, positieve gezondheid en eigen leefwereld, te werken aan herstel.